

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semenške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 132.

V Ljubljani, v torek 14. junija 1887.

Letnik XV.

Pastirski list premil. knezoškofa Ljubljanskega

o petdesetletnici papeža Leona XIII.

(Dalje in konec.)

Sedaj vas pa vprašam: Ali bi se mogel veseliti kak oče v dan svoje slavnosti tudi najlepših darov svojih otrok, če bi bilo pa njih srce in njih čutje mrzlo do njega, in če bi ne hoteli vedeti in ceniti, kaj je za nje storil? Če nečemo toraj, dragi moji, samo minljive zunanosti, ampak jedro in sad slavnosti, praznujmo zlato mašo sv. očeta tudi s pristojnimi notranjimi čutili; t. j. vsprejemajmo nauke sv. vere, ktere nam sv. oče oznanjujejo, spolnujmo vse njih zapovedi, ter si vedno prizadevajmo, ravnati se po vseh njihovih nasvetih in vspodbudkih, da se tako poživlja in krepi krščansko življenje med nami; z eno besedo: obhajajmo papeževo slavnost s čutili verne vdanosti in otroške ljubezni. Sv. oče Leon XIII. to zares zasluži, ne samo zaradi svoje visoke časti, ampak tudi po vsem, kar so nam že storili.

Vdanost in ljubezen do sv. očeta moramo pa tudi s tem kazati, da za nje molimo. Nikdo drugi, kakor Jezus Kristus sam, je bil, ki je prvi molil za sv. Petra, ter nam tako naznanil, kaj smo tudi mi dolžni poglavarju sv. cerkve. Bilo je pri zadnji večerji. Tù pravi Jezus Petru: „Simon, Simon! glej satan vas je hotel imeti, da bi vas presejal, kakor pšenico. Jaz pa sem prosil zate, da ne jenja tvoja vera, in ti, ko se kdaj spreobrneš, potrdi svoje brate.“ (Luc. 22. 31. 32.) Satan, nasprotnik vsemu dobremu, skuša tudi dandanes škoditi sveti stvari božji, kjer le more, ter nas presejati, kakor pšenico. V ta namen napada zlasti sv. očeta in rimsko cerkev, mater vseh cerkv sveta. Ni se sicer bati, da bi mogla vera Petrova omagati, kajti Gospod je molil zanj. In ravno to nam je v poročilo in v znamenje prave vere. Vendar pa hudobni duh lahko drugače veliko škodi apostolskemu Sedežu, in po njem vsej cerkvi. Ali ne gledamo z lastnimi očmi, kako škodljivo vpliva sedanje žalostno stanje sv. očeta ne le na Rim in na Italijo, ampak tudi na toliko drugih delov

sveta, zlasti pa v deželah, kjer se sème svete vere še le seje? Dolžnost naša je toraj, moliti, naj usmiljeni Bog okrajša sv. očetu dneve izkušnje, da bo rimskemu Prestolu zopet kmalu mogoče na vse strani širiti prosto in uspešno svoj blagonsni vpliv. Saj je rimska stolica od Boga ustanovljena v izveličanje človeških duš.

Lep vzgled nam dajejo prvi kristijani, kako se moramo obnašati nasproti sv. očetu. Herod vjame Petra in ga dá zapreti v ječo. Tù ga stražijo štiri straže, vsaka s štirimi vojaki. Tako stražijo vojaki; in tako straži hudobija; čuvala in varovala je Petra pa tudi otroška ljubezen in ljubeznjivo sočutje vernikov. Kajti „cerkev je zanj neprenehoma k Bogu molila“. (Cf. Act. 12. 3—5.)

Tako, dragi moji, moramo tudi mi ljubiti sv. očeta, in svojo ljubezen, svojo versko gorečnost in svoje sočutje do njih razodevati v gorečih molitvah. Kako bi me pač veselilo slišati, da se tudi vi v svojih skupnih domačih molitvah še posebej spominjate sv. očeta; da se jih spominjate tudi v svojih britkostih, ktere za nje darujete, in tako ne le z besedami, ampak tudi z deli za nje molite, kar še veliko več izdà; da se jih spominjate ne le z lastnimi molitvami, ampak da vas ljubezen do sv. očeta priganja tudi k Jezusu v zakramentu sv. Rešnjega Telesa, da za nje darujete sv. Obhajila ter tako še veliko bolje za nje molite, ker molite pri sre in s srcem Jezusovim! *)

Konečno se mora naša ljubezen do sv. očeta tako pokazati, da vsak po svoji moči pripomore potrebam sv. cerkve tudi s časnimi darovi, in da poklonimo sivolasemu starčku na prestolu sv. Petra k njegovi slavnosti v ta namen tudi kak poseben slavnosten dar. Kraljestvo božje ni sicer od

*) S tem ukažem, da naj se moli do preklica po vsaki pridigi ob nedeljah in zapovedanih praznikih pri dopoldanski službi božji jeden „Oče naš“ in „Češčena Marija“ za sv. očeta.

Tudi naj se pristavlja v prihodnje pri sv. maši in sicer od 1. maja do 1. novembra samo ob nedeljah in zapovedanih praznikih (mesto sedanje „imperata“), v drugih mesecih pa vsak dan „imperata“ „pro Papa“ (n. 4.), kedar jo dopuščajo rubrike.

tega sveta, ali na tem svetu je. Sestavlja se iz ljudi in za ljudi. Zato potrebuje tudi časnih pripomočkov, v dosego svojih namenov. Ljubezen vernikov bila je tekom stoletij dovoljno preskrbela s takimi pripomočki apostolsko Stolico; ali sovraštvo in hudobija naših dnij jej jih je večinoma zopet vzela. Ravno zato jo mora pa naša ljubezen in radodarnost nadomestiti. Ni vam treba, predobro vas poznam, veliko prigovarjati, da bote po svoji moči pripomogli za slavnostno darilo sv. očetu. Le to opomnim, da tudi v časnih zadevah ne moremo bolje poskrbeti za-se in za svoje, kakor če imamo, dejal bi, Boga samega za dolžnika, in ne molimo samo z ustnicami, ampak tudi s svojimi darovi: „Posvečeno bodi tvoje ime! Pridi k nam tvoje kraljestvo!“

Opomnim vas na dalje, da je bilo tudi naše odrešenje le mogoče po žrtvi, po daritvi. Bog sam je daroval ta dar; da je pa imel, kar naj za nas daruje, prišel je sam na zemljo, in na-se vzel podobno hlapca. Jezus dá življenje za nas; mi pa bi ne bili pripravljeni darovati zanj nekaj minljivega blaga, da se s tem pospešuje češčenje in ljubezen do Jezusa Kristusa?

Opozoriti vas hočem konečno tudi v tem obziru na vzgled prvih kristijanov. Apostolsko dejanje pripoveduje, da so bili takrat verniki enega srca in enega duha; enega srca in enega duha med seboj, enega srca in enega duha pa tudi z apostoli, katerim so velikodušno prinašali ceno prodanega imetja ter jo pokladali pred njih noge. (Act. 4. 32. seq.) Bodo tudi mi enega srca in enega duha s sv. očetom, v katerem, kot nasledniku sv. Petra, biva polnost apostolstva. Položimo tudi mi svoje darove pred njih noge, in pokažimo tako, da imamo um in srce za vzvišene namene sv. vere. Vsaj je ravno zato ustanovil Jezus Kristus v svoji cerkvi višepastirsko službo papeževo, da se na zemlji vedno vresničujejo vzvišeni nameni sv. vere. — Kratko še pripomnim, da bodo darovali sv. oče zlato mašo po namenu dariteljev. *)

*) S tem ukažem, naj se v vsaki fari napravi darovanje in sicer kjer je dvojna dopoldanska služba božja, dvakratno,

LISTEK.

Pismo iz tujine.

Zadnji dan v Jeruzalemu.

Ni moj namen, natančno popisovati, kar je bilo že večkrat in dobro popisano. Le slučajne dogodke in običaje hočem ob kratkem navesti, ktere sem mimogredé doživel in videl.

Ko smo naredili že več izletov na konjih, stopili smo zadnji dan pri Damaških vratih po cesti proti Nazaretu. V desetih minutah smo prišli do mestnega drevoreda, kjer se je na eni strani grško, na drugi židovsko ženstvo zabavalo. Sedelo je mlado in staro v senci oljkinih dreves. Židje so ravno praznovali god sv. Simona Pravičnega. Po cesti je mrgolelo ljudi. Pod oljkami ob cesti kuhali so kavo, upili in vriskali, klobuke metali v zrak in po svoji navadi plesali. Več oddelkov ljudi je stalo pred skalami, pri vhodih ondodnih prebivališč. Ogledovali so si na platno tiskane hebrejske črke, glave pritiskali na steno, jokali in prosili, da se jim izpolni

Abrahamu dana obljuba. Nas so srpko gledali, ko smo jih opazovali.

Drugo jutro odjezdimo ravno po tej poti, da si ogledamo bolj zgodovinske kraje. Muheri (spremljevalci) so nas zapeljali pod neke vodotoke, pod kterimi se je vila pot. To so nalašč storili, da smo potem morali jezdit po neki pšenici, kjer so Arabci pasli mimogredé svoje mule. Tukaj je to navada, in ljudje se ne jezé, ako žival otepa muhe po žitih.

Ko smo prehodili z živalimi omenjeno pšenico, priteče za nami z visocega hriba nek Turek. Bali smo se, češ, da gré klicat svoje sosede, ker smo mi pohodili žito. Pa kaj še! Pretekel je naše konje, skočil na neko skalo, sezul svoje opanke, pogrnil plajšč po tleh in priklanjal glavo v tla, kakor bi se hotel postaviti na glavo. Ker smo se mu smejali, je prenehal.

Prvo noč smo prenočili pod milim nebom zunaj nekega turškega selišča. Zemlja je rodovitna, ali slabo obdelana. Ko drugi dan odrinemo dalje, odpré se nam lepa dolina. Rastla sta tukaj bogato pšenica in ječmen, družega žita nismo videli. Bilo je to polje v okolici Betulije. Pasle so se po strniščih

velike čede lepe živine; goved je bila večinoma črna. Srečali smo tukaj francosko „karavano“. Bilo je 280 potnikov, ki so prišli iz Kajfe skozi Nazaret. Imeli so mnogo živali in ljudi, ki so nosili živež in šotore. Konje in spremljevalce so dobili iz Damaska. Iz daljave so se mi zdeli, kakor Ljubljanski „Sokoli“ in skoraj bi jim bil zaklical: „Živio!“ Načelnik spremljevalcev je jezdit na lepem arabskem belci. Visoko je vihrala 2 metra dolga zastava, bela, rudeča in višnjava. Ko smo se srečali, razlegali so se glasovi: Živeli Francozi, živeli Bavarci! Ko jašemo jeden mimo drugega, podajali smo si roke.

V naši družbi so bili tudi nekteri Francozi, ki so se dobro sporazumeli z Nemci.

Približamo se Jakopovemu vodnjaku. Iz Sihema je prišlo tū-sem mnogo Grkov, ki so si ogledovali suhi vodnjak. Prenočili smo v Napluzu. Drugo jutro odrinemo proti Samariji mimo 250 kamnitih, 2 do 5 metrov visocih stebrov. Ti stebri so še iz časa Heroda Agripe in naznanjajo njegovo nekdanjo slavo. Zraven je tudi porušena cerkev sv. Janeza Krstnika z lepim marmornim tlakom.

Nadalje nas pelje pot skozi Najm in čez goro Tabor, ki je visoka 615 metrov. Z gore jo zavijemo

Če vas pa tako vspodbujam, da se prav živahno vdeležujete papeževe slavnosti, mislim in upam, da spolnim tako le voljo božjo. Nekaj posebnega je pač gotovo to, da nam Gospod Bog zlasti v zadnjih štiridesetih letih zopet in zopet kaže v Rim, na apostolsko Stolicu, kaže bodisi po žalostnih, bodisi po veselih dogodbah.

Kakor pa niti eden sam vrabec ne pade s strehe brez volje nebeškega Očeta, in kakor gotovo so nam sešteti vsi lasje na glavi, kakor pravi sv. pismo (Matth. 10. 29. 30.), tako tudi ni le-to samo primerljivej, kakor bi se komu zljubilo reči, marveč godi se po sklepah božje previdnosti.

Gospod Bog, čegar modrost vodi in vravnava sv. cerkev vedno tako mogočno in ljubeznjivo (cf. Sap. 8. 1.), kteremu edino sta znana dan in ura, ktero je postavil v svoji moči, edino le on vé tudi, zakaj nas vedno tako živo uči, da je Rimska cerkev z naslednikom sv. Petra glava in središče edinosti, steber in trdnjava resnice. Naša dolžnost pa je, slediti glasu ter hoditi po potu božje previdnosti. Kviško toraj, dragi moji! Naj nam je zlata maša sv. očeta radostna prilika, o ktere bomo navdušenega srea razodevali svojo vero in svojo vdanost do apostolskega Sedeža, kakor tudi svojo ljubezen in spoštovanje do papeža Leona XIII.*)

Blagoslov vsegamogočnega Boga, Očeta, Sina, in sv. Duha naj pride k nam in naj je vsegdar z nami. Amen.

V Ljubljani, 22. maja 1887.

Govor poslanca Nabergoja

v državnem zboru dne 24. maja o kmetijstvu na Primorskem.

Sprosil sem si besedo pri budgetu poljedeljskega ministerstva, da soznanim visoko zbornico z našimi kmetijskimi razmerami in da predlagam, naj nam vlada za povzdigo kmetijstva na Primorskem dovoli primerno podporo.

Večina mojih volilcev peča se s poljedelstvom in ima večinoma malo posestva v vinogradih ali zelenjadnih gredicah, nekteri pečajo se pa tudi s cvetličjem in vrtnarstvom.

V vrtnarstvu dospeli so naši ljudje iz lastnega nagiba že precej daleč in dobivajo za svoje vrtnepredelke v Trstu in drugod po naši državi jako lepe novce. Le škoda, da jim Lah iz kraljestva tako hudo konkurenco delajo. Vzrok temu je trgovinska pogodba, sklenjena med laško in našo državo, ktera je laškemu vrtnarstvu jako naklonjena.

Dobro bi bilo, ko bi se v bodoče bolj na to gledalo, da bi se domače vrtnarstvo zadostno varovalo tuje konkurence.

h kteremu naj se verniki prejšnje nedelje povabijo, da se vdeležé s svojimi darovi zlate maše sv. očeta.

Došle svote dološljejo naj se najkasneje do 1. dec. t. l. kn.-šk. ordinarijati pisarni, da se bodo še pred slavnostnim dnem izročile sv. očetu.

*) Kakor drugod, ustanovil se je tudi pri nas poseben odbor, ki bode vodil priprave za dostojno praznovanje papeževe zlate maše v naši škofiji. Ta bode razglašal po potrebi tudi daljna poročila v tej zadevi.

ob Jordanu proti Genezareškemu jezeru, kjer se vtaborimo pod milim nebom. Nekteri smo se šli kopat v žveplene toplice. Voda je jako vroča, okoli 51 stopinj R., da sva le dva mogla prenesti vročino. Ogledali smo si bližnje mestece Tiberijo; prebivalcev je okoli 3000 in so večinoma židje. V mestu imajo oo. frančiškani malo cerkvico, posvečeno sv. Petru, ki je tukaj dobil od Gospoda svojo višjo pastirsko oblast. Bavarci so našli v samostanu dva svoja rojaka. V samostanu so nam postregli s črno kavo. Pridružili so se nam tudi trije tuji gospodje. Kakor sem pozneje zvedel, bil je jeden Rotšild iz Pariza. Šli smo tudi na cerkveno streho, ki je po vzhodni šegi ravna; videli smo daleč na okoli po jezeru in po mestu.

Ko so židje zvedeli, da je Rotšild v mestu, iskali so ga povsod, da bi ga kaj poprosili.

Ko pridemo s cerkvene strehe, najdemo na dvorišču Rotšildovo soprogo, ki si je tukaj odpočila od dolgega popotovanja iz Jeruzalema.

Ko pridemo v taborišče, čakala sta nas dva popotna fotografa iz Švice. Tožila sta, da ne dobita zaslužka, in sta prosila, da nas s konji in šotori fotografujeta za malo plačilo.

Kakor tudi je naš Tržaški kmetič priden, je vendar še veliko storiti, ako mu hočemo sedanjí gmotni položaj vsaj nekoliko zboljšati. Moramo ga naučiti, da bo znal umno obdelavati svojo zemljo. Obče je znano, da v Tržaški okolici še prav veliko dobrega in lepega sveta leži neobdelanega. Napredek v Tržaški okolici v kmetijstvu ni tolikošén, kakoršen bi lahko bil in bi moral biti gledé ugodne lege tik velikega mesta ob rodovitnem morskem bregu, ki ima tudi jako milo podnebje.

V Tržaški okolici bi se dalo pač v narodnogospodarskem oziru mnogo doseči, če bi imeli posestniki priliko, polastiti se kar se dá odločno najnovejšega napredka v kmetijstvu. (Res je tako! na desni.) Nečem reči, da za to namenjena Tržaška kmetijska družba ne bi nič storila za povzdigo kmetijstva. Vidijo se tu pa tam prav hvalevredni, če tudi precej jednostranski naporí te družbe.

Da njeni naporí nimajo vselej zaželenega vspeha, vtegnilo bi biti to vzrok, da so vsi razglaší te družbe pisani v laškem jeziku, če prav je kmetijsko ljudstvo po okolici vseskozi slovansko. (Čujte, na desni.)

Meni se v tem oziru le to pametno in praktično zdí, kar človeku prej koristi.

Materini jezik prezirati, se pač ne vjema z nalogo kmetijskih družeb. (Tako je! na desni.) Tudi Goriška kmetijska družba, ktere predsednik je jako číslan član naše zbornice, ustanovljena je za Lahe in Slovane, toda ondi so bolj praktični in skrbé, zato da se slovanskemu kmetu najvažneje reči v njegovem materinem jeziku na jako poljuden način razlagajo. Glasilo Goriške kmetijske družbe izhaja v obeh deželnih jezicéh, kar je jako koristno.

Ker so v Trstu skoraj da vsi kmetje slovanskega rodú, res ne vem, čemu Tržaške kmetijske družbe glasilo v laščini izhaja.

Prav to je tudi vzrok, da naši Primorci to kmetijsko družbo tako malo poznajo.

Ne bom tožil, pač pa morem povdarjati, da je kmetški stan še najbolj neprístopen poduku v tujem, njemu neumljivem jeziku. (Prav res da! na desni.)

Tudi prav rad priznavam, da je visoki vladi veliko ležeče na povzdigi kmetijstva. Visoka vlada izdaja podpore za zboljšavanja, plačuje popotne učitelje in ni še dolgo, ko je sama pripomogla, da so Slovenci dobili v roke jako koristno novo kmetijsko knjigo.

To je nedavno izišla Kramarjeva knjiga, ktera bo jako dobrodošla kmetu, kakor tudi nadaljevalnim šolam. Če pa že rečem, da je sreča, da je ta knjiga izišla, ne morem kaj takega trditi o sedanjem popotnem učiteljevanju na Primorskem. Kajti v najredkejših slučajih doseže se s popotnimi učitelji to, kar se namerava, takrat pa že celó ne, če popotni učitelj ne zná narodovega jezika ali če nima govorniškega darú. (Prav res! na desni.) Dostikrat so taki popotni učitelji komaj da še le dúri poslednjega šolskega leta za seboj zaprli in so še popolnoma brez vsake praktične skušnje, vsled česar je tudi veljava na škodi. (Res! na desni.)

Popotni učitelj bo le tedaj kaj dosegel, ako ima že nekaj praktičnih skušenj za seboj, na ktere se pri predavanju lahko opira in če zná tako mikavno pripovedovati, da poslušalce kar od kraja navduši za napredek.

Drugo jutro smo se odpeljali po jezeru in si ogledali razrušeno mesto Kapernaum. Med podrtinami so divjaški Beduini nakladali pšenico na velbljode. — Ob jezeru raste mnogo divjih oleandrov. — Nazaj gredé se vstavimo v Betzajdi pod figovim drevosom, kjer povžijemo nekaj mrzle pečenke, vina in črne kave.

Ko še sedimo pri obedu, prijezdi iz grmovja na lepem belci gospa Rotšildova. Črn deček je vodil konja na vrvici. Za njo pridejo Rotšild s puško in v lovski obleki, in mnogo spremljevalcev. Našel sem okoli 30 konj in oslov, ki so nosili šotore. Vsak dan je plačal Rotšild 300 napoleonov svojím spremljevalcem. Pomudila se je vsa družba pri studencu. Rotšildov kuhar je Lah iz Milana. Ta se je nam približal na osličku. Vprašam ga, kje jim bo napravil obed. Odgovorí mi, da v Safetu na hribu, 2 do 3 ure od tu. Vsa družba se vzdigne proti imenovanemu kraju, mi pa na drugo stran mimo Medždale v taborišče. Od tod smo odpotovali v Kano Galilejsko.

Mehanično mrtvo predlaganje mladih neskušénih popotnih učiteljev se pa izgubi brez sledú in vé škoduje, kakor koristi, kar bi Vam lahko dokazal z vzgledom iz mojega rojstnega kraja.

Po skušnjah, ki sem si jih nabral na tem polji, nikakor se ne morem ogreti za sistem popotnih učiteljev. Po mojih nemerodajnih mislih, ki se pa vjemajo z mislimi mnogih strokovnjakov v tem oziru, je nadaljevalno izobraževanje v kmetijstvu le na ta način mogoče, če bi se mogli kmetški elementi sami izobraževati na malih kmetijskih šolah. Taki elementi prišli bi po dokončanih šolah s svojimi kmetškimi rojaki v dotiko in bi vedno ostali. Najbolj nadarjeni med temi postali bi na ta način pravi aposteljní kmetijstva in njegovega napredka. Taki ljudje podučevali bi potem svojega bližnjega ne le z besedo, temveč tudi dejanski z vzgledom in poskušnjo.

Naj se toraj opusti popotovalno učiteljevanje, denar, ki je za to namenjen, določi naj se rajši za ustanove, ktere naj se dájó učencem, ki so dovršili z dobrim vspehom ljudsko šolo, da morejo oditi na to ali ono malo kmetijsko šolo. To bi kmetijstvu zdatno vé koristilo, kakor pa sistema popotovalnega učiteljevanja. (Priznanje na desni.) Posebno v Tržaški okolici je bil dosedaj vspeh popotovalnega učitelja jako piškav. Izvestno bi se isti takoj pokazal v drugačni luči, če bi se nekteri mladenčí iz te ali one kmetijske šole domu povrnilí in jeli zboljšavati kmetijstvo v domačem kraju, kakor so se to učili v kmetijski šoli.

Če bi se kmetje prepričali, da je tako koristno umno gospodarstvo, bi bila gaz že predrtá napredku v kmetijstvu; kajti kmet je silno konservativen in vsako reč le po tem sodi, kakor jo je otípal.

Druge pokrajine imajo kmetijske šole, Trst je nima in je, kakor kaže, tudi imel ne bo, ker bi se stroški za-njo ne splačali. Posebno zato ne, ker imata take šole obe véjši sosedni pokrajini.

Naša sosednja dežela Goriška ima izvrstno tako šolo s poskuševalnimi postajami.

Po deželnih razmerah razdeljena je ta šola v dva oddelka, kterih vsak ima svoje vodstvo, slovansko in laško namreč.

Ker imamo v Tržaški okolici prav tiste kulturne in narodne razmere, kakor na Goriškem, bi bilo prav dobro, če bi šlo nekaj okoličanskih mladenčev v slovanski oddelok Goriške kmetijske šole. Pač bi si želel, da bi se jim ta prilika ponudila.

Ker pa našemu kmetu od prvega do poslednjega preveč denarja manjka, da bi mogel svoje sinove izven dežele na strokovnih šolah vzdržavati in ker se tudi ni nadjati, da bi deželni zastop Tržaški v kaj takega privolil, in ker brez posebnega dovoljenja ministrovega tudi naša kmetijska družba ne more takim mladenčem na roko iti in ker visoka vlada že tako vsako leto za naše kraje precej velike podpore izdaja, usojam si prositi v imenu svojih volilcev jako ponižno, da naj bi se v državni proračun za leto 1887 postavilo 360 gld. za tri ustanove po 120 gld., ktere naj bi se dale trem okoličanskim mladenčem, kteri so z dobrim vspehom ljudsko šolo dovršili, da se podajo v Gorico na slovanski oddelok kmetijske šole. To bi bil jako skromen izdatek, ki bi pa koristil veliko stvari. Če bi visoka vlada nadalje še tri druge take ustanove po 120 gld. za Slovane po Istri napravila, se lahko stroški za popotnega učitelja popolnoma zbrísejo, Primorje bi pa vsled tega dobilo veliko in dobrih popotnih učiteljev, oziroma pravih aposteljnov kmetijskega napredka.

Priporočevaje to zadevo najtopleje visoki vladi, kteri je gotovo na tem ležeče, da bi se kmetijstvo podprlo in dvignilo, nadjam se, da sem ta korak storil na korist stvari in deželi, ktero zastopam. (Živahna pohvala na desni.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. junija.

Notranje dežele.

Brzjav je naznanil že v soboto, da so odlikovani nekteri člani državnega zbora, ki so sodelovali pri nagodbi z Ogersko. Knez Jurij Czartoryski, ki je imenovan tajnim svétnikom, bil je načelnik nagodbinega odseka. Grof Revertera, član gospodške zbornice, ki je dobil red železne krone prve vrste, bil je načelnik avstrijske kvotne deputacije. Vitez Javorski je bil deputacijski poročevalec, baron Nader ny načelnik carinskega

odseka, vitez Bilinski poročevalec o bančni predlogi, o zavarovanju delavcev itd., Matuš je že tri leta glavni poročevalec o budgetu.

Dr. Kronawetter — uničen! Tako pišejo židovski časniki. Dr. Brokš je namreč v javnem govoru očital dr. Kronawetteru, da vzdržuje svojo mater na stroške bolnišnice. Dr. Kronawetter ga toži, in Brokš je bil obsojen na 100 gl. kazni; pri najvišji sodnji je bil oproščen. Dr. Kronawetter pa lahko imenuje mnogo bogatinov, katerih sorodniki in sinovi dobivajo ustanove.

„Wr. Tagblatt“ poroča, da se vrše dogovori med pravosodnim ministerstvom in deželnimi nadsodnijami na Dunaji, v Pragi, Brnu in Lvovu, pod katerimi pogoji bi **kaznjenci** opravljali javna dela. V Galiciji in na Češkem jih hočejo porabiti pri vrejevanju vod. Obravnave se vrše na podlagi poročil deželnih nadsodnij v Trstu in Građci. Kakor znano, so lansko leto kaznjenci iz kaznilnic v Karlovu, Ljubljani in Kopru gradili ceste in vrejevali vode na Koroškem.

Vnanje države.

Iz Pariza se poroča, da se bo hči **črnogorskega** kneza, Marica, v jeseni zaročila z nekim ruskim velikim knezom.

Po dolgem prestanku snide se **bolgarsko** veliko sobranje 3. julija, da imenuje dva kandidata za bolgarski prestol. Kakor poročajo listi, sta kandidata princ Aleksander Batenberžan in princ Ferdinand Koburški. Bolgari vendar ne morejo pozabiti svojega prejšnjega kneza Aleksandra. Skoraj gotovo so Angleži pregovorili bolgarske regente, da so postavili Aleksandra kot kandidata. Akoravno Živkov, Mutkurov, Stambulov in tovariši dobro vedó, da Rusija ne bo potrdila Aleksandra, vendar ga vsiljujejo in s tem pripravljajo nove nemire in zmešnjave. Angleži hočejo tukaj ovirati rusko politiko v Afganistanu in Egiptu. In kdo plača račun? Zapeljani bolgarski narod.

V **Srbiji** je zopet ministerska kriza. Garašanin ne more dobiti potrebnega denarja, da pokrije najpotrebnejša plačila. Pred nekimi dnevi je bil načelnik avstrijske deželne banke v Belemgradu, da se posvetuje o finančnih načrtih srbske vlade. Toda posvetovanja so bila brezuspešna, in ministerstvo je izročilo kralju ostavko. Kralj je najprvo Kristiću naročil sestavo novega kabineta. Kristić je sicer pošten mož, toda strog proti vsakemu; ni prijatelj ustave ter je hotel črtati mnogo državnih stroškov. Zato ni mogel sestaviti ministerstva. Nato se je kralj posvetoval s srbskim zastopnikom na Dunaji, Bogičevićem. Ta je takoj izprevidel, da ne more združiti prejšnje naprednjaške stranke, ker treba je prave prostosti, ne pa politične hinavščine. Konečno je po dolgem posvetovanju kralj naročil Ristiću, naj sestavi novo ministerstvo. Ristić je prosil nekaj odloga, da se posvetuje o finančnem položaju. Ako Ristić sestavi nov kabinet, ne bo se popolnoma premenila srbska vnanja politika; kajti Srbija se mora vendar v mnogih ozirih naslanjati na Avstrijo. Tudi ni Ristić več oni sovražnik naše države, kakor so ga razupili Dunajski in madjarski časniki, akoravno ni prijatelj avstrijski deželni banki in g. Gjorkoviću.

Nedavno so pisali listi, da so se sprli **bolgarski** ministri; dalje so trdili, da nameravajo regenti proglasiti bolgarsko republiko. Iz Sofije pa se sedaj naznanja svetu, da so bila vsa ona poročila neresnična. — Položaj v Bolgariji je že dve leti v resnici žalosten. Vendar so sami krivi svoje nesreče, ker so poslušali tuje ljudi in na svojo odgovornost raztrgali Berolinsko pogodbo. — Regenta Mutkurov in Živkov sta te dni odpotovala v Varno. Mutkurov je potoval dalje v Plovdiv. Prebivalstvo je ugibalo, kaj pomeni nenavadni prihod Mutkurova v Plovdiv, ker se je bil še le pred jednim mesecem vrnil od tih v Sofijo. Kakor poroča „Pol. Corr.“, hoče Mutkurov v Plovdivu pomiriti prebivalstvo, ki ni zadovoljno s sedanjim položajem. — Uradni list „Plovdiv“ piše o bolgarskih rodoljubnih zvezah: Mnoge zveze so prekoračile svoj delokrog, ker so se potegovala za strankarske namene. Te zveze so krive, da so se sprli prebivalci v Bazardžiku z vojaki. Zahtevalo so tudi, naj vlada odstavi nekatere uradnike. — Kakor se vidi, vlado skrbi, da ji zveze lahko še delajo sitnosti. — Hud naliv je poškodoval novo bolgarsko železnico. Škode je do 80.000 fr. Železnica iz Caribroda v Vakarel to jesen gotovo še ne bo dodelana. Preteklo bo še leto, preden bo končana železnična zveza do Carigrada in Soluna.

„Köln. Ztg.“ se piše iz Moskve o **ruski** politiki v zadnjih tednih: Z novim francoskim ministerstvom pričela se bo tudi v Rusiji nova politika. Zanimivo je, če si nekoliko ogledamo rusko politiko. Sploh je še znano, kako je Katkov ostro pisal proti Giersu, ministru notranjih zadev. Katkov je dobil ukor, Giersu pa so obljubili Vladimirjev red. Katkov je prišel v Gačino, kjer ga car ni vsprejel posebno milostno. Konečno je vendar caru razložil svoje politično stališče: Rusija naj ne sklepa nobenih zvez z Nemčijo ali Avstrijo, temveč ima naj proste roke. Le z Francijo naj živi v večji prijaznosti. Katkov je neki tako prepričevalno govoril, da mu je car zapovedal, naj se o teh razmerah posvetuje z Giersom in presodi njegove nasprotne misli. Katkov gré k Giersu, a ta ga ne sprejme, češ, da ima mnogo opraviti. Katkov poišče nato načelnika v ministerstvu vnanjih zadev, Sinovjeva, ki je mislil, da je bil Katkov že pri Giersu. Katkov pa odgovori, da je

prišel le na povelje carjevo, da razloži Giersu svoje politično stališče. Ko pride drugi dan Giers k caru, vpraša ga ta, je li govoril z Giersom, in bil nevoljen, ker ga ni vsprejel. Giers porabi to priliko in prosi, naj mu car dovoli iti v pokoj, ker njegov svet v sedanjih razmerah tako nima vpliva in koristi. Car mu odgovori, da on sam imenuje in odstavlja ministre, kedar se mu zdi potrebno, ne pa kedar ministri želé. Car je nato raztrgal povelje, da Giers dobi Vladimirjev red. Katkov je neki hotel izpodriniti Giersa, da Ignatjev prevzame vnanje ministerstvo; toda o tem ni hotel car ničesa slišati. Katkov je potem skušal veleposlaniku v Berlinu, grofu Šuvalovu, pridobiti Giersovo službo. V tem času se raznese poročilo, da je odstopilo francosko ministerstvo. To je uničilo vpliv in politiko Katkova. Vsled tega je bil odstavljen general Bogdanovič, ki je v Parizu pospeševal rusko-francosko zvezo. Tudi so listi pisali, da bota odstavljena nekdanji veleposlanik v Berlinu, senator Saburov in Tatišev, ki sta objavila tajne diplomatske dogovore. Tudi Katkovu je car naznanil svojo nevoljo, ker je v „Moskovskih Vjedomostih“ objavil one tajne dogovore. Francoska ministerska kriza je mnogo vplivala na sedanjo rusko politiko. — Ruski minister notranjih zadev, grof D. A. Tolstoj, odide te dni na daljši odpust. Med tem časom bo vodil policijski oddelek in žandarmerijski kor general Šebeko, druge oddelke notranjega ministerstva tajna svetnika Pleve in Gagarin. — Ruski naučni minister namerava na Peterburškem vseučilišču vpeljati zemljepisna predavanja. Predavanja prevzame glavni zemljepisec Petri, ki je bil l. 1883. profesor na vseučilišču v Berni. Petri se je rodil v Peterburgu. — „Kijevljanin“ poroča, da so tuji le v Volinski guberniji obdelavali 463.000 desetín zemljišča. Pravi lastniki so imeli 352.000 desetín zemljišč. — Car je vsprejel v soboto v avdijenci prince Jurija Karadjordjevića. — Potres je v ruski Sibiriji razrušil v Džarkentu, Piškoku in po vaséh vzhodno od Vjernoja mnogo hiš, poškodoval ceste in brzojavne zveze.

Nemškemu cesarju se je te dni zdravje nekoliko zboljšalo. — Družina prestolonaslednika se je poslovila od cesarja in odpotuje v London.

„Novosti“ pišejo: **Francosko** vnanjo politiko vodi preteklost, **rusko** prihodnost, nemško pa sedanjost. Francosko rodoljubje ni še pozabilo žalostne izgube. Kedar pa se merodavni krogi posvetujejo o sredstvih, da poravnajo slabe posledice nekdanjih napak, prično se strankarski prepiri. Francozi sicer strastno ljubijo domovino, vendar tega nočejo spoznati, da je jako nevarno, ker jih strasti vodijo v državnih zadevah, ne pa zdravi razum. V tem oziru se Francozi in mi Rusi lahko učimo od Nemcev. Francozi so žalostni zaradi svoje preteklosti in vendar ne premislijo, katera sredstva bi jim pomagala do boljše prihodnosti. Mi Rusi pa živimo vedno v prihodnosti in ne sprevidimo, da prihodnost deli plačilo le za to, kar storimo v sedanjosti. Mi Rusi smo vedno nezadovoljni in mislimo, da nam ta nezadovoljnost more pridobiti boljšo prihodnost. Naši nasprotniki pa nimajo opraviti s prihodnjo, temveč s sedanjo Rusijo. Kako se morejo naši nasprotniki ozirati na naše naloge na vzhodu, če še nam samim niso jasne? Vsaj so še pri nas ljudje, ki trdijo, da nimamo ničesa iskati na vzhodu. Je li potem čudno, če naši nasprotniki v svojo korist obrnejo take trditve?

Francoska zbornica se posvetuje o vojaški postavi, ktero je bil izdelal Boulanger. Poslanec Keller z desnice je pobijal novo vojaško postavo, ker določuje le dveletno službo, in bi se vojaki v tem času dovolj ne izvežbali. Tudi v armadi je treba krščanskega duha in Francija mora posnemati Nemčijo, ki je s cerkvijo sklenila mir. Govornik Niporoča zbornici, naj ne preide v nadrobno razpravo. Vojni minister Ferron odgovori, da je sedanja postava za narodno obrambo. Vsakdo prizna, da so bile slavne prejšnje armade, vendar niso zadostovale francoski državi. Francija mora mnogo storiti, da si ohrani svojo neodvisnost. Ves francoski narod mora biti združen v armadi; vendar dijaki in bogoslovci ne smejo preveč zanemarjati svojih nauk. Vojaška postava mora biti absolutna, vendar se dá izpeljati po srednjem potu. Vojaki se lahko odpusté, toda vdeleževati se morajo velikih vaj. Ferron apeluje na rodoljubje poslancev, da vsprejmó postavo, ki je potrebna varnosti države. Clémenceau očita vladi, da nima pravega prepričanja v tem važnem vprašanju, in tirja pojasnilo, ali je vlada sklenila z desnico tajno zvezo. — Seja je bila jako živahna. Skrajna levica zahteva natančnejih pojasnil, ministerski predsednik pa odkloni pojasnila. Konečno sklene zbornica s 385 glasovi proti 125, da se prične nadrobna obravnava postav.

Poveljnik italijanskih čet v **Masavi**, general Saletta, je neki dobil povelje, naj napové vojsko abesinskemu kralju Ivanu. Italijani imajo v Afriki okoli 10.000 vojakov. Boj se bo kmalo pričel, ker se poveljnik abesinske armade, Ras Alula, vedno bolj bliža italijanski postaji.

„Tems“ piše, da Francija ni nasvetovala evropskim državam konference o **angleško-turški** pogodbi. Sploh pa Francija in Rusija ne bote potrdili pogodbe, ker bi Anglija dobila prevelik vpliv v Egiptu.

Turški sultan je izrazil svoje veselje patrijarhu katoliških Armencev, msgr. Azarianu, da papež z enako ljubeznijo ravna z muhamedanci in kristi-

jani pod turško vlado. Naročil je Azarianu, naj mu sporoči o vsaki krivici proti kristijanom, da se odstrani.

„Svet“ piše o **afganskem** vprašanju: Angleži vtrjujejo Herat, a s tem si izkopujejo jamo. Afganci se bodo morali prej braniti proti Angležem, kakor proti Rusom. Angleži naj se le pomaknejo v vstaško deželo. Angleški voditelji so že morali v Afganistanu prositi ruske pomoči proti afganistanskim vojakom, ki so bili nezadovoljni z Angleži. To se jim utegne zopet pripetiti.

Izvirni dopisi.

Iz **Zagorja ob Savi**, 12. jun. (Črn oblak in še kaj.) Kaj, črn oblak, nevihta — bode te rado vedno prašali — je bila pri vas 12. t. m.?! Vsaj je bilo vendar mirno in tiho v ozračji celi dan. Res da so bili zračni elementi mirni, pa črn oblak se je le pridrvil k nam pretečeno nedeljo in ta je bil — „nemški turuferajn iz Ljubljane.“

Bilo je napovedanih nekako 100 vdeležencev priti bi bili imeli tudi iz Celja, pa bilo je vseh vkup le kakih 35, reci: petintrideset.

Res, prijetna je cvetoča, zelena priroda, marsikdo si jo rad ogleda, zlasti če mora tedne in tedne za „pudelnom“ čepeti no — ali pa šolski prah požirati, ker bil je tu tudi velikonemec prof. B.; sicer pa turnarjem privoščimo ta naravni užitek, a nam mirnim Zagorcem bi turnarji že smeli prizanesti s svojim pohodom. Če v Ljubljani nimate nikjer druge prostora za nje, kakor v hiši:

Pisani s črkami šesterimi

V ktero hodijo mnogi s črkami peterimi.

kako bi jih mogli mi biti veseli v svoji sredi?

In kak je vpliv, kterege naredé turnarji na okolico, kamor napravijo izlet? Moram reči, da silno slab. — Kadar napravi kako narodno društvo kam izlet, skrbi tudi za to, da je v dotičnem kraju skupno pri Božji službi, ter da ne daje ljudstvu pohujšanja. S svojim vbranim petjem povzdiguje službo Božjo, zadosti svoji verski dolžnosti. Na ta način pridobiva samo sebi spoštovanje, vzbuja pa tudi čut za lepo in blago ter tako pravi „okus širi, z eno besedo: ono združuje „utile cum dulci“, da bi le vedno tako ostalo!

Se more pa to tudi o turnarjih reči? Žal Bog da ne. Pomislite! Privrel je črni oblak z jutranjim vlakom, potem so se potikali in razgrajali celo ljubo dopoldne in popoldne po zagorski dolini — pri službi Božji ni nobeden bil in pa še koliko drugih zaradi njih ne! Kak vpliv mora tako vedenje napraviti na ljudstvo in neizkušeno mladino, si lahko mislite! To je očitno pohujšanje! Zopet lep dokaz nemške kulture!

Kdo pa je bil, ki jim je najbolj pot gladil? No, to so nekteri rudniški uradniki in naš župan.

Marsikaj mi sili tu pod pero, pa naj bode za drugikat! Smešno je, kako se je skrbelo za zdrava pleča turnarjev. Župan je poslal okrožnico do vseh posestnikov, ki imajo apnenice pri cesti, po kateri so imeli turnarji priti. V tej okrožnici žuga s kaznijo dotičnim gospodarjem, ako bi se kateri njihovih delavcev spozabil nad turnarji, dasi tudi ti gospodarji večkrat celi dan nobenega svojih delavcev ne vidijo. (Poslanci na Dunaji bi pri tem klicali čujte, strmite!) Vrh tega so morali čuvati te nemške orjake Zagorski in Litijski žandarji ter štirje premogokopci.

Pozdravit jih je prišel tudi Litijski glavar Grill in goroče sta jih s zastavami počastila tudi Topliška učitelja gg. Plhak in Čerin, čemur se pa ni čuditi, vsaj prejmljeta tudi Judeževe groše nemškega „Schulvereina“. Proti večeru šel je ta oblak zopet, od koder je prišel. To pa moramo reči, da spremstvo, ki so ga imeli proti kolodvoru, ni bilo častno. Naprej šla je godba rudniška, v sredi pešicea „turnarjev“ in zadej — žandarji z nasajenimi bajoneti! Danes, v ponedeljek, je pri nas splošen smeh, kakošni junaki so to iz bele Ljubljane, da jih mora stražiti toliko žendarjev!

Iz **Ljubljanske okolice**, 10. junija. (Kaj žganje dela.) Že v tretje, v komaj polleta, pripetilo se je na Ljubljanskem močvirju, da so se nekteri v pijanosti smrdljivega šnopsa v večnost preselili. Tako so našli letošnjo zimo zakonskega moža, znanega pijanca Cirarja mrtvega, kateri je od žganja omamljen v nekem grabnu grozovito končal svoje življenje; ne dolgo potem je v najboljši in najlepši dobi življenja vsled žganjepitja nagle smrti umrl Vidmarjev

sin iz Črnavasi, in pretečeni ponedeljek 6. t. m. zjutraj našli so 29 let starega hlapca Zidarjevega Miho Trčka mrtvega v nekem hlevu! Miha Trček je v nedeljo zvečer v družbi nekterih mladenčev v hiši Martina Perucija na močvirji zalival se z smrdljivim šnopsom. Vsi šnopsa pijani mladenči spravili so se pozno v noč v Perucijev hlev k počitku, pa žalibog, eden celó k večnemu počitku! Ležali so ti šnopsarji v hlevu, kakor je slišati, kot nečedne živali. V ponedeljek zgodaj, ko so nesrečneži šnops prespali, zapustili so hlev ter šli vsak na svoj dom, misleči, da M. Trček še spi. Pustili so ga v hlevu. Ko se dobro zdani, pride 15letni hlapček M. Perucija v hlev in kako se prestraši, ko najde svojega pravega brata Trčka mrtvega; ves je bil črn, kot z črnilom oblit. Pravijo, da je tudi to k tej žalostni smrti pripomoglo, ker je nek drugi pijan mladenec čez-nj se vlegel in ga tako zadušil. Znano je, da se na močvirji prav veliko šnopsa popije, ktereга napravljajo iz spridene pive.

Kaj pomaga, če se še toliko svari pred žganjepitjem, ako celó taki možje, kateri so kaj in kedar se učili, ubogemu ljudstvu taki strup prodajajo, namesto da bi revne in izgubljene svoje sosedes svarili in varovali pred nezmerum pitjem strupenega šnopsa. Ubogo ljudstvo, katero ima take može za svoje zastopnike, kateri pač ne iščejo in ne delajo za blagor ljudstva, marveč le za svoj časní dobiček! Dotične višje oblasti pa vljudno prosimo, naj storé v tej zadevi po svoji moči, da se vsaj omeji žganjepitje po Ljubljanskem močvirji.

Iz Križev pri Trziču, 13. junija se nam poroča žalostna vest, da so v pondeljek jutro našli ob potu dva vstreljena mladenčca. Imeli so, kakor pravijo, z sosednjimi neke prepire in konec je nepričakovana smrt dveh mladenčev; tretjemu pa so menda roko odbili. — Ko bi posvetna gosposka, pomagala duhovnom zabranjevati ponočevanje, bi gotovo ne bilo toliko nesreč po noči; toda kaj hočemo; saj se nam iz Predvora na Gorenjskem sporoča, da se orožniki, ki bi morali skrbeti za ponočni red, sami družijo s ponočnjaki, z njimi pesmi popevajo in proti gospod župniku zabavljajo, kteremu seveda tako ravnanje ne more biti po godu.

S Štajarskega, 13. junija. (Fortunata Ferdinand.) Menda bi ktereга izmed duhovnih bratov zanimala sledeča črtica:

O svojem času je pisatelja teh vrstie mati nekega učenca prišla vprašat, kako-li je njen sinček zapisan v krstnej knjigi, rekši, da ga v šoli pišejo „Ferdinand“, a on je „Fortunata“, ima svoj god dne 12. julija. Pogled v farno matico je kazal na ime „Ferdinand“.

Dopisnik je včeraž doživel podoben slučaj. Za mladeniča je moral napisati neko izkaznico; rojen je dné 10. julija in vsled tega, kakor se mi je na vprašanje odgovorilo, goduje „na praznik ss. Mohora in Fortunata“, v krstnej knjigi pa je zapisan „Ferdinand“.

Ta prikazen prihaja bržčasa odtod: Botrom so stariši otrokovi naročili, naj mu bo ime „Nandek“ — tako Fortunata še danes doma kličejo — vsled tega se je lahko pripetilo, da so botri duhovniku ali naravnost rekli, da bo krščencu ime „Ferdinand“, ali pa je duhovnik pod domačim izrazom „Nandek“ razumeval samo „Ferdinand“. To ni nemogoče, imenito, ako še človek dobro ne pozná razmer krajevnih. Na taki način se je nekje primerilo, da je krsteči duhovnik otroka možkega spola po imenu „Pepa“, kakor so bili botri rekli, zapisal kot „Josepha“ za deklico, ker še ni vedel, a botri nedavno na farno došlega svojega župnika niso opozorili, da je v dotičnej fari „Pepa“ isto, kakor po drugod „Pepek“.

Mogoče, da bo ta opombica dobro došla sedaj, ko se zopet bliža praznik sv. Fortunata.

Domače novice.

(Cesarjev dar.) 800 goldinarjev podaril je presvitli cesar občini Nova cerkev pri Celji iz lastnega na korist ondašnjim pogorelcem.

(Imenovanje.) Okrajni zdravnik v Kranji dr. Ignacij Mally je imenovan mesti umrlega dr. Fr. Schifferja rednim članom c. kr. deželneга zdravstvenega sveta do 1. aprila 1889.

(Razpisane službe.) Služba sodnijskega pristava pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani, prošnje pred-

sedništvu deželne sodnje do 30. junija; služba okrajnega sodnika pri c. kr. okrajnem sodišči v Kostanjevici, prošnje c. kr. okrajni sodnji v Novem mestu do 1. julija; služba svetnika pri c. kr. deželni nadsodnji v Gradci, prošnje ondotni nadsodnji do 28. junija; služba vodje zemljiške knjige pri deželni sodnji v Ljubljani, prošnje tukajšnjemu predsedništvu deželne sodnje do 15. julija.

(Huda ura) pridrvila se je minuli petek popoldne nad Celje in okolico, kakoršne stari ljudje že dolgo ne pomnijo. Dvakrat je tresčilo in se je vžgalo, vendar ni posebne škode.

(Utonil je) osemletni pastir Franc Korpnik v Lokah pri Mozirji v Savinji, katero je hotel prebresti, pa ga je izpodnesla in seboj vzela. Truplo rankega našli so kakih tisoč korakov pod mestom, kjer ga je zmanjkalo. Krave je pasel ondi.

(Ptujsko hranilno in posojilno društvo) razpošilja svojim udom ravnokar računski sklep za 1886. leto. Razvidno je iz vedno napredujočega, od leta do leta višjega denarnega prometa in rastočega števila udov, kako koristno je posebno v gospodarskem oziru tako društvo. Tu podajamo kratek posnetek iz omenjenega računskega sklepa: Denarstveni promet. Dohodki: Gotovina dne 1. jan. 1886. l. 1425 gl. 25 kr. Vrnena posojila 36.333 gl. 85 kr. Hranilne vloge 82.277 gold. 23 kr. Prejete obresti od dolžnikov 8075 gl. Pristojbine za upravne stroške 1601 gold. 86 kr. Vplačani deleži 8595 gl. Vstopnina 1060 gold. Za združne knjige 72 gold. 40 kr. Naložen denar se vzdigne 6500 gold. Dividenda pri Mariborski posojilnici 8 gold. 74 kr. Prehodni zneski 59 gold. 23 kr. Vkup 146.008 gold. 55 kr. — Stroški: Dana posojila 97.513 gl. Vzdignene hran. vloge 27.482 gold. 35 kr. Vzdignene obresti hran. vlog 606 gold. 1 kr. Naložen denar pri drugih zavodih 7520 gl. 64 kr. Upravni stroški 795 gl. 61 kr. Za tiskovine in knjige 26 gl. 50 kr. Inventar 3 gold. 42 kr. Vrnena izposojila zadruge 9000 gold. Plačane obresti od izposojil 152 gold. 17 kr. Izplačani opr. deleži 138 gold. Izplačana dividenda 105 gold. 31 kr. Nagrada 100 gold. Neposredne pristojbine 52 gl. 2 kr. Razni stroški 18 gl. 33 kr. Prehodni zneski 67 gl. 20 kr. Gotovina dne 31. decembra 1886 2427 gl. 99 kr. Vkup 146.008 gold. 55 kr. Glavni promet 208.163 gold. 86 kr. — Bilanca. Aktiva: Inventar 265 gl. 66 kr. Posojila 149.785 gl. 10 kr. Zaostale obresti 152 gl. 15 kr. Naloženi denar 1020 gl. 64 kr. Glavni delež pri Mariborski posojilnici 100 gl. Dividenda 5 gl. Obresti od naloženega denarja 56 gl. 42 kr. Vrednost nerabljenih tiskovin in knjig 28 gl. 97 kr. Gotovina dné 31. decembre 1886. l. 2427 gl. 99 kr. Vkup 153.841 gl. 93 kr. — Pasiva: Deleži 19.489 gl. 50 kr. Hran. vloge 119.639 gl. 91 kr. Kapitalizovane obresti hran. vlog 3829 gl. 2 kr. Za leto 1887 prejete obresti 2145 gl. 92 kr. Neizplačana dividenda 1884. in 1885. l. 450 gl. 15 kr. Odpis od inventara 26 gl. 56 kr. Za knjigovodstvo in sestavo računov 170 gl. Za dobre namene na razpolaganje ravnatelj 150 gl. 5% dividenda na združne deleže 1886. l. 735 gl. 92 kr. Rezervni fond 1. januarja 1887 7204 gl. 95 kr. Vkup 153.841 kr. 93 kr.

(Volitve na Hrvatskem) so se pričele v soboto v Veliki Gorici. Izvoljen je Seitz, pristaš narodne stranke. Včeraž so bili izvoljeni v Belovaru Rosenberg, v Dolenji Bistri Egersdorfer, v Jaski Francisci, v Sesvetih Šaj, v Varadinskih toplicah Mikšić, v Petrinji dr. Kolarić, v Oseku

Tuji.

12. junija.

Pri **Maticu:** Dr. C. Larisch, zasebnik, z Dunaja. — Dr. Adolf Schilder, zasebnik, z družino, iz Češkega. — Moric Nahod, potovalec, iz Prage. — Dr. A. Ausserer, zasebnik, iz Grada. — Janez Moser, zasebnik, iz Beljaka. — A. Schemerl, c. k. vladni sovetnik, iz Trsta. — J. Podboj, župnik, iz St. Petra.

Pri **Stonu:** Burian, Fuchs, Spitzner in Reiss, trgovci, z Dunaja. — Karol Darvay, železnični nadzornik, z soprogo iz Budimpešte. — A. Weig, potovalec iz Ogrskega. — Ernest, Greuner, potovalec, iz Češkega. — Viljem Debeuz, posestnik, iz Orehka. — Jožef Podgoršek, tappecirar, z soprogo, iz Grada.

Krestić, v Dobrincih dr. Šević, v Baniji Pavleković, v Virovitici dr. Spevec ml., v Našicah grof Pejačević, v Pakraci Zec, v Kutjevem Kušević, v Mitrovici Milekić, v Selih Klemenčič, v Ludbregu Vukotinović, v Kostajnici Mašek, v Virji Matnuei, v Daruvaru Tukory, v Karlovcih Hrvat, vsi pristaši vladne stranke. V Samoboru je voljen kandidat neodvisne stranke, Bahovec, v Karlovi pristaš stranke prava dr. Banjovčić, v Sisku kandidat središča Šipuš. V Zagrebu vrše se volitve 17. t. m. Opozicija je imenovala kot kandidate dr. Derenčina, župana Badovinca in dr. Ant. Starčevića.

Telegrami.

Berolin, 14. junija. Cesarju se je zdravje zboljšalo, ponoči je dobro spal.

Belgrad, 14. junija. Kabinet Rističev je sestavljen. Ristič predsednik in vnanje zadeve. Program obljubuje, da se pregleda ustava, vzdržujejo najboljše razmere z vsemi državami, in da država vestno izpolnjuje svoje dolžnosti.

Sofija, 14. junija. „Havasovo izvestje“ zanikava, da bi 6500 Bolgarov poslalo adresu princu Aleksandru in mu očitali, da je on provzročil sedanji položaj v Bolgariji. „Liberte“ je objavila pri Grujevu (?) zaplenjeno pismo, katero mu je pisal prejšnji ruski vojaški atašé, polkovnik Lakarov. Pismo zopet dokazuje, da je Rusija vodila državni prevrat.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	739.80	+19.2	brezv.	del. jasno	
13. 2. u. pop.	739.56	+24.0	sl. vzh.	"	0.00
9. u. zveč.	740.94	+17.2	brezv.	jasno	

Lepo vreme. Srednja temperatura 20.1° C., za 1.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 75 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	83 " "
4% avstr. ziata renta, davka prosta	112 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 10 "
Akcije avstr.-ogerske banke	855 " "
Kreditne akcije	284 " 40 "
London	126 " 80 "
Srebro	" " "
Francoski napoleon.	10 " 06 1/2 "
Ces. cekini	5 " 98 "
Nemške marke	62 " 15 "

Umrli so:

11. junija. Janez Weiss, poštni oficijal, 35 let, Dunajska cesta št. 15, jetika.

12. junija. Jurij Šušteršič, hišni posestnik, 85 let, Cesta v mestni log št. 2, Marasmus.

13. junija. Edvard, Sever, mizarjev sin, 3 mas., Cerkvene ulice št. 19, božjast. — N. N. nepoznan mož, okolo 60 let, bil je iz Ljubljane izvlečen, nasproti Malega Grabna.

Dober postranski zaslužek

od 100 do 300 gl. na mesec si lahko vsakdo brez kapitala in brez vsakršne rizike pridobi z razpečevanjem postavno dovoljenih srečk. Ponudbe v nemškem jeziku naj se pošiljajo na glavno menjiško družbo Adler & Comp. v Budapeštu. (6)

Zahvala.

Podpisani posestniki iz Strohinja, katerim je dné 13. maja t. l. strahoviti požar uničil njihova poslopja, štejemo si v prijetno dolžnost, vzajemno zavarovalni banki „SLAVIJI“ v Pragi izraziti svojo najtoplejšo zahvalo, da je tako brzo in brez vsakega odtegovanja izplačala zavarovane zneske.

Priporočamo ta jedini národni zavarovalni zavod slavnemu občinstvu z najboljšo vestjo, da se zavaruje pri njem.

V Strohinja, dné 7. junija 1887.

(1)

Videl in potrdil:
Anton Zarnik,
župnik.

Valentin Korencan,
župan.

Matevž Rozman. Nace Marinšek. Jurij Drinovc. Janez Snedic. Marija Belc. Janez Grašic. Andrej Ahačić. Marija Jarc. Šimen Černilc. Marija Marinšek. Janez Zmrzlikar. Matevž Pleša.